

ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНІ ІНДИКАТОРИ АДАПТАЦІЇ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ ДО ВИМОГ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ЗЕЛЕНОЇ УГОДИ

ПУГАЧ Костянтин Олегович

*студент 1-го курсу ОС «Доктор філософії»
спеціальності «Економіка»*

Науковий керівник

КОШЕЛЬ Антон Олександрович

д.е.н., доцент кафедри

геоінформатики і

аерокосмічних досліджень Землі

Національний університет

біоресурсів і природокористування України,

м. Київ, Україна,

koshel_a@nubip.edu.ua

Європейська зелена угода (European Green Deal) на сучасному етапі визначає фундаментальний стратегічний вектор розвитку глобального аграрного сектору, який спрямований на підвищення екологічної стійкості та раціональне використання природних ресурсів. В умовах активної євроінтеграції України, масштабної трансформації національної системи землекористування та необхідності швидкого наближення до високих стандартів ЄС проблема адаптації вітчизняних аграрних підприємств до нових вимог набуває особливої гостроти [8]. З огляду на це, виникає об'єктивна потреба у розробці науково обґрунтованих методичних підходів до комплексного оцінювання екологічної та економічної результативності таких системних змін [2].

Сучасні аграрні підприємства змушені функціонувати у надзвичайно складних умовах жорсткої ринкової конкуренції, перманентних земельних реформ та глобальних кліматичних викликів [3]. Запровадження нормативних вимог Європейської зеленої угоди передбачає не лише суттєву модернізацію традиційних підходів до землекористування, а й обов'язкове впровадження інноваційних екотехнологій, значне зменшення використання хімічних засобів захисту рослин, а також цілеспрямоване підвищення родючості ґрунтів і забезпечення повної прозорості ланцюгів постачання [5]. Проте реальний рівень готовності українських аграріїв до таких трансформацій залишається нерівномірним, а адекватна оцінка їхніх адаптаційних можливостей потребує створення інтегрального інструментарію.

Саме тому критично важливим завданням є розроблення розгалуженої системи еколого-економічних індикаторів, які здатні об'єктивно відображати якість і темпи переходу до екологічно збалансованого виробництва [4]. Використання земельних і ринкових даних як фундаментальної інформаційної

основи дозволяє забезпечити необхідну об'єктивність, простежуваність та наукову валідність усіх отриманих аналітичних висновків. Земельні дані надають можливість детально оцінити стан та динаміку фактичного використання земельних ресурсів, ідентифікувати ступінь їх деградації чи відновлення, а також виміряти реальну ефективність впроваджених екологічних практик [6].

Зокрема, особлива увага в процесі дослідження приділяється моніторингу стану ґрунтового покриву, оцінці ефективності встановлених екологічних обмежень, а також активному використанню супутникового моніторингу та алгоритмів AI-аналітики для формування обґрунтованих управлінських рішень. Ринкові дані, своєю чергою, забезпечують точне вимірювання економічних результатів процесу адаптації, включаючи аналіз змін у структурі витрат і доходів, оцінку міжнародної конкурентоспроможності продукції та моніторинг реакції споживачів на нові «зелені» стандарти [1].

Поєднання цих різномірних джерел інформації дозволяє створити цілісну інтегральну модель оцінювання, яка одночасно враховує як складні екологічні чинники, так і прагматичні економічні аспекти функціонування підприємства [7]. Це безпосередньо сприяє розвитку методології сталого землекористування та вдосконаленню інструментів економічної оцінки впливу екологічних ініціатив. Отримані результати дослідження системи індикаторів можуть бути ефективно використані аграрними підприємствами для внутрішньої оптимізації виробничих процесів, а також органами державної влади для здійснення якісного моніторингу впровадження екологічних вимог на національному рівні.

Список використаних джерел:

1. Бабміндра Д. І., Нестеренко С. А., Бабміндра О. Д. Економіка природокористування та охорони навколишнього середовища : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2020. 234 с.
2. Гадзало Я. М., Лупенко Ю. О. Сталий розвиток сільського господарства України в контексті Європейської зеленої угоди. *Економіка АПК*. 2021. № 7. С. 6–15.
3. Господарський кодекс України : Закон України від 16.01.2003 р. № 436-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 18. Ст. 144.
4. Кваша С. М., Витвицька О. В. Економічні індикатори сталого розвитку аграрної сфери в умовах глобалізації. *Науковий вісник НУБіП України. Серія: Економіка, аграрний менеджмент, бізнес*. 2019. Вип. 306. С. 112–124.
5. Макарова В. В. Адаптація аграрних підприємств до екологічних стандартів ЄС: механізми та інструменти. *Агросвіт*. 2022. № 10. С. 18–25.
6. Про охорону земель : Закон України від 19.06.2003 р. № 962-IV. URL: (дата звернення: 20.02.2026).

7. Третяк А. М. Економіка землекористування та землевпорядкування : монографія. Київ : Бізнес-Медіа, 2018. 456 с.
8. Ходаківська О. В., Коніщук В. В. Європейська зелена угода: виклики та можливості для аграрного сектору України. *Землеробство та рослинництво: теорія і практика*. 2020. № 4. С. 5–12.

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ
ФАКУЛЬТЕТ ЗЕМЛЕВПОРЯДКУВАННЯ**

**ЗБІРНИК ТЕЗ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ**

«GEOPOINT»

5-6 березня 2026 року

**PROCEEDINGS OF INTERNATIONAL SCIENTIFIC AND PRACTICAL
CONFERENCE**

«GEOPOINT»

March 5-6, 2026

УДК 332.2/.7:528.4/.9"364"(082)

ISBN 978-617-8798-98-7

«GEOPPOINT»: Міжнародна науково-практична конференція, м. Київ, Україна, 5-6 березня 2026 року: матеріали конференції. Київ: НУБіП України. 2026. 332 с.

Рекомендовано Вченою радою факультету землевпорядкування Національного університету біоресурсів і природокористування України (протокол № 5 від 19 березня 2026 року)

У збірнику матеріалів конференції подано результати сучасних наукових досліджень за секціями: землеустрій та кадастр в умовах воєнного стану та повоєнного відновлення, оцінка земель, врахування збитків та управління ризиками, геопросторові технології та ДЗЗ. Розраховано для науково-педагогічних працівників, представників науково-дослідних установ, науковців, спеціалістів установ та фахівців землевпорядного напрямку, аспірантів, студентів.

У разі повного або часткового використання матеріалів збірника посилання обов'язкове. Автори матеріалів несуть повну відповідальність за точність наведених фактів, цитат, власних імен та інших відомостей, відповідаючи принципам академічної доброчесності.

Відповідальні за випуск: І. А. Опенько, О. Д. Грищак

©НУБіП України, 2026